



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL UAB „LGC CARGO“ 2018 M. RUGPJŪČIO 21 D. SKUNDO**

2019 m. vasario 22 d. Nr. 1V- 228
Vilnius

Vadovaudamas Lietuvos Respublikos geležinkelio transporto kodekso (toliau – Kodeksas) 7¹ straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 2 dalimi bei Geležinkelio transporto rinkos reguliuotojo gautų skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 553 „Dėl Geležinkelio transporto rinkos reguliuotojo gautų skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Aprašas), 23.1 papunkčiu, išnagrinėjęs UAB „LGC Cargo“ (Meistrų g. 9, 02189 Vilnius, įmonės kodas 304612439) (toliau – pareiškėjas), atstovaujamos advokato padėjėjo V. Leonavičiaus, 2018 m. rugpjūčio 21 d. skundą (toliau – skundas), patikslintą 2018 m. rugsėjo 11 d. raštu, atsakovo AB „Lietuvos geležinkelai“ (Mindaugo g. 12, 03603 Vilnius, įmonės kodas 110053842) (toliau – valdytojas) rašytinius paaiškinimus, pateiktus 2018 m. spalio 22 d. raštu Nr. 2(DI)-982 (toliau – Paaiškinimai), 2018 m. lapkričio 30 d. raštu Nr. 2(DI)-1114 (toliau – Raštas Nr. 2(DI)-1114), 2018 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. 2(DI)-1158 (toliau – Raštas Nr. 2(DI)-1158), 2018 m. gruodžio 20 d. raštu Nr. 2(DI)-1211 ir 2019 m. sausio 18 d. raštu Nr. SD(DI)-162 (toliau – Raštas Nr. SD(DI)-162), taip pat suinteresuotojo asmens Lietuvos transporto saugos administracijos¹ (Švitrigailos g. 42, 03209 Vilnius, įmonės kodas 188647255) (toliau – LTSA) 2018 m. spalio 19 d. raštu Nr. 15B-4646 pateiktus rašytinius paaiškinimus (toliau – LTSA paaiškinimai) bei kitą nagrinėjant skundą gautą papildomą medžiagą:

1. N u s t a č i a u, kad pareiškėjas, kaip geležinkelio įmonė (vežėjas), siekdamas vykdyti krovinių vežimą geležinkelį transportu, įgijo geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją² vežti krovinius geležinkelio transportu vietiniai ir tarptautiniai maršrutais bei saugos sertifikatą (A³ ir B⁴ dalis). 2018 m. balandžio 5 d. pareiškėjas kreipėsi į LTSA dėl viešosios geležinkelio infrastruktūros pajėgumų (toliau – pajėgumai) skyrimo ir pateikė 2018 m. balandžio 5 d. paraišką Nr. 5 „Skirti viešosios geležinkelio infrastruktūros pajėgumus prekiams, ūkiniams traukiniams“ (toliau – Paraiška Nr. 5), kuria praše skirti pajėgumų 2018–2019 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio (toliau – 2018–2019 TTT) galiojimo laikotarpiui. Pareiškėjas 2018 m. gegužės 24 d. taip pat pateikė 2018 m. gegužės 24 d. paskutinės minutės paraišką Nr. 10 „Skirti viešosios geležinkelio infrastruktūros pajėgumus prekiams, ūkiniams traukiniams“, kurią vėliau patikslino ir pateikė kaip 2018 m. liepos 3 d. paskutinės minutės paraišką Nr. 25 „Skirti viešosios geležinkelio infrastruktūros pajėgumus prekiams, ūkiniams traukiniams (patikslinimas pagal pateiktus alternatyvius pajėgumus)“, kuria papraše skirti pajėgumus 2017–2018 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio (toliau – 2017–2018 TTT) galiojimo laikotarpiui.

¹ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 952 „Dėl Lietuvos saugios laivybos administracijos reorganizavimo ir Lietuvos saugios laivybos administracijos reorganizavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Suisiekimo ministerijos pakeitė pavadinimą nuo 2017 m. gruodžio 1 d. į Lietuvos transporto saugos administraciją.

² Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Suisiekimo ministerijos 2017 m. lapkričio 29 d. sprendimas Nr. VS-1497 „Dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos išdavimo UAB „LGC Cargo“.

³ Lietuvos transporto saugos administracijos Administracinių paslaugų departamento Vilniaus skyriaus 2018 m. sausio 17 d. sprendimas Nr. VS-16 „Dėl saugos sertifikato A dalies išdavimo UAB „LGC Cargo“.

⁴ Lietuvos transporto saugos administracijos Administracinių paslaugų departamento Vilniaus skyriaus 2018 m. vasario 15 d. sprendimas Nr. VS-43 „Dėl saugos sertifikato B dalies išdavimo UAB „LGC Cargo“.

Pareiškėjas, pateikęs Paraišką Nr. 5, kreipėsi į valdytojų 2018 m. balandžio 25 d. raštu Nr. 6 prašydamas organizuoti susitikimą dėl naudojimosi viešaja geležinkelio infrastruktūra sutarties (toliau – sutartis) sudarymo. Pareiškėjas skunde nurodė, kad valdytojas 2018 m. gegužės 9 d. raštu Nr. 2(DI)-361 (toliau – Raštas Nr. 2(DI)-361) pakvietė jį 2018 m. gegužės 15 d. atvykti deryboms dėl sutarties sudarymo (toliau – derybos). Pareiškėjo teigimu, derybų metu sutarties projektas nebuvo pateiktas. Valdytojas 2018 m. birželio 1 d. el. paštu informavo pareiškėją, kad valdytojas sutarties projektą pastaboms ir (ar) pasiūlymams pareiškėjui pateiks per dvi savaites (iki 2018 m. birželio 15 d.).

Valdytojas Paaiškinimuose nurodė, kad Viešosios geležinkelio infrastruktūros pajégumų skyrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 611 „Dėl Viešosios geležinkelio infrastruktūros pajégumų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 53 punktas nustato, kad derybos turi būti pradėtos ne vėliau kaip per vieną mėnesį po Taisyklių 5 punkte nurodyto paraiškų pateikimo termino pabaigos ir pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos teisės aktai, reguliuojantys geležinkelio transporto veiklą, nenustato, kokia tvarka turi būti vedamos derybos, kokia turi būti šių derybų eiga, jose svarstyti klausimai ir pan. Atsižvelgdamas į tai, valdytojas, vadovaudamas Taisyklių 53 punktu, derybas su dvimi 2018–2019 TTT galiojimo laikotarpiui paraiškas pateikusiomis geležinkelio įmonėmis (vežėjais) – pareiškėju ir kita geležinkelio įmone (vežėju) – pradėjo 2018 m. gegužės 9 d. (Raštas Nr. 2(DI)-361 ir 2018 m. gegužės 9 d. raštas Nr. 2(DI)-360).

Valdytojas Paaiškinimuose nurodė, kad 2018 m. gegužės 15 d. susitikimo su pareiškėjo atstovais metu buvo aptarti bendro pobūdžio klausimai ir pareiškėjas buvo informuotas apie Lietuvos Respublikos geležinkelio transporto eismo saugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta įpareigojimą valdytojui ir geležinkelio įmonėms (vežėjams) bendradarbiauti kuriant bei įgyvendinant geležinkelio transporto eismo saugos valdymo sistemas (toliau – SVS) ir paprašytas pateikti valdytojui susipažinti jo parengtą SVS aprašą⁵. Valdytojas pažymėjo, kad jo prašymas susipažinti su pareiškėjo SVS aprašu buvo grindžiamas Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais reikalavimais, t. y. Kodekso 24 straipsnio 1 ir 2 punktais, Įstatymo 5 straipsnio 5 dalimi, Įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, Įstatymo 12 straipsnio 1 ir 2 dalimis.

Valdytojas pažymėjo, kad neturėjo duomenų, kad pareiškėjo turimas SVS aprašas buvo rengiamas bendradarbiaujant su valdytoju, todėl jis 2018 m. gegužės 24 d. raštu Nr. 2(DI)-404 kreipėsi į LTSA prašydamas informuoti, kaip buvo užtikrinti 2010 m. gruodžio 9 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1158/2010 dėl bendrojo saugos būdo, skirto įvertinti, kaip laikomasi reikalavimų geležinkelio saugos sertifikatui gauti (OL 2010 L 326, p. 11) (toliau – Reglamentas) ir Įstatymo reikalavimai dėl bendradarbiavimo su valdytoju rengiant SVS aprašus, atitinkamai išduodant saugos sertifikato B dalis pareiškėjui ir kitai geležinkelio įmonei (vežėjui). LTSA 2018 m. birželio 12 d. rašte Nr. 15B-2543 (toliau – Raštas Nr. 15B-2543) nurodė, kad Įstatymo 7 straipsnio 1 dalis yra tiesiogiai skirta geležinkelio infrastruktūros valdytojams, geležinkelio įmonėms (vežėjams) bei įmonėms, kurios naudojasi viešaja geležinkelio infrastruktūra, ir bendradarbiavimą su kitomis geležinkelio įmonėmis (vežėjais) ir geležinkelio infrastruktūros valdytojais jos turi aprašyti savo SVS aprašuose. Valdytojas nurodė, kad gavės tokį LTSA paaiškinimą, buvo įsitikinęs, kad geležinkelio transporto eismo saugai kylančių pavojų kontrolė, susijusi su pareiškėjo planuojamu viešosios geležinkelio infrastruktūros naudojimu, bus užtikrinta priemonėmis, nustatytomis pareiškėjo parengtame SVS apraše, ir, kad tų priemonių buvimu valdytojas galės įsitikinti gavęs susipažinti pareiškėjo SVS aprašą.

Valdytojas 2018 m. birželio 15 d. el. paštu pareiškėjui pateikė sutarties projektą. Skunde Pareiškėjas nurodė, kad, išanalizavęs sutarties projektą, 2018 m. birželio 18 d. raštu, valdytojo papraše suorganizuoti susitikimą tam, kad šalys galėtų pateikti pastabas sutarties projektui ir suderinti šalims priimtinias sutarties sąlygas. Pareiškėjas pažymėjo, kad 2018 m. birželio 25 d. raštu valdytojui

⁵ Pagal Geležinkelio transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 3-297 „Dėl Geležinkelio transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

pateikė pastabas dėl sutarties nuostatų, kurios vėliau buvo aptartos 2018 m. birželio 26 d. vykusių derybų metu. Pareiškėjo teigimu, valdytojas pateiktame sutarties projekte ir derybų metu numatydamas perteklinius sutarties projekto punktus siekė vykdyti jam nepriskirtas funkcijas, t. y. tikrinti geležinkelį riedmenų atitiktį, darbuotojų kvalifikaciją, mokymų lygi, pažymėjimų ir kitų dokumentų galiojimą. Pareiškėjas skunde nurodė, kad 2018 m. liepos 3 d. el. paštu pateikė valdytojui savo parengto SVS aprašo išrašą.

Valdytojas 2018 m. liepos 9 d. el. paštu pareiškėjui pateikė sutarties projektą, kuriame buvo iš dalies pakoreguotos sutarties projekto nuostatos, atsižvelgus į pareiškėjo pateiktas pastabas. Atitinkamai pareiškėjas 2018 m. liepos 12 d. raštu valdytojui pateikė pastabas dėl sutarties projekto ir paprašė organizuoti susitikimą, siekiant suderinti visas sutarties projekto nuostatas, tam, kad būtų galima pasirašyti sutartį. 2018 m. liepos 17 d. valdytojas el. paštu informavo pareiškėją, kad jo atstovai yra kviečiami 2018 m. liepos 24 d. atvykti į susitikimą. Pareiškėjas skunde pažymėjo, kad šio susitikimo metu buvo derinamas sutarties projektas.

Kitas susitikimas buvo suderintas 2018 m. rugpjūčio 3 d., tačiau valdytojas 2018 m. rugpjūčio 2 d. el. paštu informavo pareiškėją, kad šis susitikimas nukeliamas į 2018 m. rugpjūčio 8 d. 2018 m. rugpjūčio 8 d., likus dviej valandoms iki numatyto susitikimo, pareiškėjas el. paštu iš valdytojo gavo informaciją, kad planuotas susitikimas atšaukiamas dėl priežasčių, nurodytų valdytojo 2018 m. rugpjūčio 8 d. rašte Nr. 2(DI)-700 (toliau – Raštas Nr. 2(DI)-700). Rašt Nr. 2(DI)-700 buvo nurodyta, kad, valdytojo nuomone, SVS aprašo išrašas neapima dalies priemonių, numatyti Geležinkelį transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 3-297 „Dėl Geležinkelį transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – SVS reikalavimų aprašas) ir būtinų geležinkelį transporto eismo saugos rizikoms valdyti, todėl derybos bus tesiama tik gavus papildomą informaciją dėl pareiškėjo SVS aprašo.

Valdytojas Paaiškinimuose pažymėjo, kad pareiškėjas 2018 m. rugpjūčio 9 d. raštu Nr. 33 (toliau – Rašt Nr. 33) nesutiko su valdytojo pastabomis ir pasiūlymais dėl pareiškėjo SVS aprašo tobulinimo ir nepasisakė dėl valdytojo identifikuotų rizikų, susijusių su pareiškėjo veikla ir kontrolės priemonėmis. Anot valdytojo, pareiškėjas savo nesutikimą motyvavo valdytojo vykdama diskriminacija kitų įmonių, turinčių teisę naudotis viešaja geležinkelio infrastruktūra, atžvilgiu bei teisės aktuose valdytojui nenumatyta funkcijų vykdymu.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad 2018 m. rugpjūčio 13 d. raštu Nr. 36 (toliau – Rašt Nr. 36) valdytojui pateikė atsakymą dėl reikalingos informacijos pateikimo su pakartotiniu prašymu atnaujinti derybas, tačiau derybos nebuko atnaujintos iki skundo pateikimo dienos. Pareiškėjas skunde pažymėjo, kad Lietuvos Respublikoje galiojantys teisés aktai nenumato, kad SVS aprašas turėt būti derinamas su valdytoju. Anot pareiškėjo, LTSA suderino pareiškėjo SVS aprašą ir išdavė saugos sertifikatą, būtiną geležinkelio įmonės (vežėjo) veiklai vykdyti, o tai tik patvirtina faktą, kad pareiškėjo SVS aprašas atitinka visus teisés aktų reikalavimus.

Valdytojas Paaiškinimuose nurodė, kad, vertinant pareiškėjo Raštą Nr. 33 ir Raštą Nr. 36, buvo gautas pareiškėjo 2018 m. rugsėjo 3 d. rašt Nr. 40 (toliau – Rašt Nr. 40) su prašymu pratęsti derybas su pareiškėju ir paskirti susitikimą. Atitinkamai valdytojas 2018 m. rugsėjo 11 d. raštu Nr. 2 (DI)-799 pareiškėjui atsakė į Raštą Nr. 33 ir Raštą Nr. 40, kuriame pažymėjo, kad derybos su pareiškėju nėra nutrauktos, o šioms deryboms testi valdytojo ir pareiškėjo atstovų susitikimai nevykdomi dėl šių priežasčių: 1) valdytojas Rašt Nr. 2(DI)-700 paprašė pareiškėjo pateikti informaciją, patvirtinančią, kad šiame valdytojo rašte nurodytos tvarkos, sistemos, programos ir kitos priemonės, būtinos eismo saugos rizikoms valdyti, yra aprašytos pareiškėjo SVS apraše, taip pat pakoreguoti pareiškėjo pateiktas SVS aprašo dalis pagal valdytojo pateiktas pastabas; 2) pareiškėjas Rašt Nr. 33 nurodė, kad nesutinka su valdytojo prašymu ir paprašė organizuoti susitikimą dėl sutarties su pareiškėju pasirašymo, tačiau vėliau pareiškėjas Rašt Nr. 36 pakeitė savo poziciją ir nurodė, kad nori bendradarbiauti kuriant ir įgyvendinant SVS bei paprašė pateikti informaciją, susijusią su SVS aprašo tobulinimu. Todėl susitikimas nebuko organizuojamas, o toliau tesiama pasiruošimas susitikimui ir rengiama medžiaga, kurios pareiškėjas prašė Rašt Nr. 36. Valdytojas taip pat informavo pareiškėją, kad parengtą informaciją jam planuoja pateikti iki 2018 m. rugsėjo 14

d., o gavus iš pareiškėjo informaciją apie valdytojo pasiūlymų keisti SVS aprašą įvertinimą, bus tęsiamos derybos su pareiškėju.

Pareiškėjas 2018 m. rugsėjo 12 d. raštu Nr. 42 (toliau – Raštas Nr. 42), informavo valdytoją, kad savo pozicijos nepakeitė ir pakartotinai prašė kuo skubiau atnaujinti derybas. Pareiškėjas Rašte Nr. 42 nurodė, kad valdytojas, reikalaudamas keisti pareiškėjo SVS aprašą, viršijo teisės aktuose jam suteiktus įgaliojimus.

Valdytojas Paaiškinimuose nurodė, kad 2018 m. rugsėjo 14 d. raštu Nr. 2(DI)-822 atsakė į pareiškėjo Raštą Nr. 36 bei Raštą Nr. 42 ir tame nurodė, kad 1) valdytojas neturi duomenų, kad pareiškėjo SVS aprašas buvo kuriamas bendradarbiaujant su valdytoju (tokiu duomenų nepateikė ir LTSA). Pagal Įstatymo 7 straipsnio 1 dalį geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios naudojasi geležinkelių infrastruktūra, bendradarbiavimą su kitomis geležinkelio įmonėmis (vežėjais) ir geležinkelių infrastruktūros valdytojais turi aprašyti savo SVS; 2) valdytojas Įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi yra įpareigotas užtikrinti saugų viešosios geležinkelio infrastruktūros valdymą, naudojimą ir priežiūrą. Todėl valdytojas, informuodamas pareiškėją apie tai, kas turėtų būti nurodyta jo SVS apraše, neperima LTSA funkciją, o vykdo jam teisės aktais priskirtas pareigas. Valdytojas pasiūlė visus klausimus aptarti susitikime 2018 m. rugsėjo 21 d.

Pareiškėjas 2018 m. rugsėjo 19 d. raštu Nr. 43 (toliau – Raštas Nr. 43) nurodė valdytojui, kad papildomu reikalavimui taikymas išskirtinai pareiškėjui ir tuo pagrindu derybų sustabdymas pažeidžia sąžiningos konkurencijos principus. Valdytojas atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas Raštu Nr. 43 atsisakė pateikti savo SVS aprašą valdytojui, tačiau sutiko valdytojų su šiuo SVS aprašu supažindinti 2018 m. rugsėjo 21 d. vyksiančio susitikimo metu.

Valdytojas Paaiškinimuose nurodė, kad planuotas valdytojo ir pareiškėjo atstovų susitikimas, siekiant užtikrinti bendradarbiavimą kuriant ir įgyvendinant pareiškėjo ir valdytojo turimas SVS, įvyko 2018 m. rugsėjo 21 d. Valdytojo teigimu, šiame susitikime pareiškėjas pakartotinai buvo informuotas apie valdytojo siūlymą atnaujinti derybas ir jose svarstyti tą sutarties projekto variantą, kuriame buvo numatytos nuostatos, būtinos geležinkelio transporto eismo saugai kylančių pavojų kontrolei užtikrinti, ir su kurių reglamentavimu sutartyje pareiškėjas nesutiko derybų pradžioje.

Valdytojas pažymėjo, kad susitikimo metu pareiškėjo nepritarimas minėtam valdytojo siūlymui nebuvo gautas, todėl pareiškėjas valdytojo 2018 m. spalio 1 d. raštu Nr. 2(DI)-870 (toliau – Raštas Nr. 2(DI)-870) buvo informuotas apie 2018 m. spalio 3 d. planuojamą susitikimą deryboms atnaujinti. Taip pat šiuo raštu Valdytojas pareiškėjui pateikė informaciją, kuri buvo nurodyta Rašte Nr. 40, taip pat pažymėjo, kad 1) įvertinės bendradarbiavimo praktiką su kitomis geležinkelio įmonėmis (vežėjais), įmonėmis, kurios manevruoja, ir įmonėmis, kurios važiuoja į geležinkelio infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos (toliau – remonto įmonės), derybų pradžioje pareiškėjui pateikė sutarties projektą, kuriame buvo įtvirtintos nuostatos, nustatančios valdytojo teisę kontroliuoti pareiškėjo viešojoje geležinkelio infrastruktūroje naudojamų geležinkelio riedmenų, traukinio mašinistų ir kitų darbuotojų, kurių darbas tiesiogiai susijęs su geležinkelio transporto eismu, atitiktį Lietuvos Respublikos teisės aktų ir valdytojo norminių dokumentų reikalavimams; 2) pareiškėjui nesutikus su aukščiau nurodytų nuostatų sutartyje įtvirtinimu, motyvuojant tuo, kad geležinkelio įmonių (vežėjų) kontrolės funkcijos priskirtos LTSA, valdytojas, siekdamas užtikrinti Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyto bendradarbiavimo reikalavimo vykdymą, kreipėsi į pareiškėją su prašymu pateikti susipažinti jo turimą SVS aprašą; 3) valdytojas gavęs pareiškėjo pateiktą SVS aprašo išrašą, susijusį tik su geležinkelio transporto eismo įvykių, katastrofų ir rikitų tyrimu, pateikė savo pastabas ir pasiūlymus, grindžiamus siekiu užtikrinti geležinkelio transporto eismo saugai kylančių pavojų kontrolę.

Valdytojas Paaiškinimuose pažymėjo, kad rengiant Raštą Nr. 2(DI)-870 buvo gautas skundas ir pareiškėjo SVS aprašas. Todėl valdytojas Raštu Nr. 2(DI)-870 informavo pareiškėją apie pareiškėjo SVS aprašo gavimą ir atkreipė jo dėmesį į šio SVS aprašo 3.6 papunkčio nuostatas, taikomas pareiškėjo geležinkelio riedmenų išvažiavimui į viešąjį geležinkelio infrastruktūrą, ir apimančias valdytojo pareiškėjo geležinkelio riedmenų bei traukinio mašinistų atžvilgiu taikomas kontrolės priemones, kurios pagal nurodytas pareiškėjo SVS aprašo 3.6 papunkčio nuostatas turi būti nurodytos pasirašomoje sutartyje.

Pažymėtina, kad remiantis Valdytojo pateikta informacija, derybos su pareiškėju buvo atnaujintos 2018 m. spalio 3 d. vykusiam susitikime ir tėstos 2018 m. spalio 5 d., 11 d. ir 18 d. vykusiuose susitikimuose.

Valdytojo Rašte Nr. 2(DI)-1114 nurodyta, kad valdytojas priėmė sprendimą pasirašyti sutartį su pareiškėju, o Rašte Nr. 2(DI)-1158 nurodyta, kad valdytojas su pareiškėju sudarė 2018 m. gruodžio 6 d. Naudojimosi viešaja geležinkelio infrastruktūra sutartį Nr. SN (DI)-127 (toliau – Sutartis Nr. SN (DI)-127).

Taip pat Valdytojas Paaikišinimuose nurodė, kad atitinkamas prašymas dėl SVS aprašo pateikimo buvo pateiktas ir kitai geležinkelio įmonei (vežėjui), kuriai sutarties projektas (identiškas sutarties projektui, pateiktam pareiškėjui) buvo pateiktas tuo pačiu metu, kaip ir pareiškėjui, t. y. 2018 m. birželio 15 d. el. paštu. Bendradarbiavimo praktika su kitomis geležinkelio įmonėmis (vežėjais) ir remonto įmonėmis dėl saugaus geležinkelio sistemos naudojimo ir geležinkelio transporto eismo saugai kylančių pavojų kontrolės pagrįsta LTSA 2017 m. spalio 27 d. patikrinimo akte Nr. PAE-40 pateiktomis rekomendacijomis Valdytojui saugiam geležinkelio riedmenų naudojimui užtikrinti (toliau – LTSA rekomendacijos)⁶. Įgyvendindamas LTSA rekomendacijas, AB „Lietuvos geležinkeliai“ geležinkelio transporto eismo saugos valdymo sistemos aprašo, patvirtinto AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus 2015 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. J-1102 „Dėl AB „Lietuvos geležinkeliai“ geležinkelio transporto eismo saugos valdymo sistemos patvirtinimo“ (toliau – valdytojo SVS) 11.10 papunktis buvo papildytas nuostata, kad valdytojas prieš sudarydamas sutartį su įmone, kuri atliks manevravimą geležinkelio stočiai priskirtuose viešosios geležinkelio infrastruktūros keliuose, patikrina šios įmonės traukos riedmenų atitikimą teisės aktų ir valdytojo nustatytiems techniniams ir saugaus geležinkelio transporto eismo reikalavimams. Atitinkamai valdytojas, siekdamas užtikrinti LTSA rekomendacijų įgyvendinimą, 2017 m. lapkričio 17 d. raštu Nr. 2(PRD)-56 LTSA pateikė LTSA rekomendacijų įgyvendinimo planą ir pažymėjo, kad, siekiant LTSA rekomendacijų tikslų, LTSA rekomendacijose numatytas priemones tikslina taikyti ne tik remonto įmonių, bet ir geležinkelio įmonių (vežėjų) atžvilgiu. Todėl valdytojas parengė priemonių planą ir papraše LTSA jį suderinti. LTSA 2017 m. lapkričio 20 d. raštu Nr. 15B-3462 pritarė valdytojo parengtam priemonių planui.

Valdytojas Paaikišinimuose informavo, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ Krovinių vežimo direkcija, AB „Lietuvos geležinkeliai“ Keleivių vežimo direkcija ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ Geležinkelio infrastruktūros direkcija yra AB „Lietuvos geležinkeliai“ struktūriniai padaliniai, kuriems yra taikomas vienas bendras valdytojo SVS aprašas. Todėl bendradarbiavimas, kuriant ir įgyvendinant minėtų AB „Lietuvos geležinkeliai“ struktūrinų padalinijų SVS, yra įgyvendintas.

LTSA paaikišinimuose nurodyta, kad Lietuvos Respublikos įstatymuose ir pojstatyminiuose geležinkelio transporto eismo saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nenustatyta, kad valdytojas derybų metu turi teisę tikrinti geležinkelio įmonės (vežėjo) geležinkelio riedmenų atitiktį, darbuotojų kvalifikaciją, mokymų lygi, geležinkelio riedmenų registracijos pažymėjimus, fizinių asmenų, kurių darbas tiesiogiai ir netiesiogiai susijęs su geležinkelio transporto eismu, pažymėjimų ir kitų dokumentų galiojimą. Tačiau vadovaujantis įstatymo 5 straipsnio 5 dalimi, sutarties vykdymo metu geležinkelio transporto eismo saugos reikalavimus turi įgyvendinti valdytojas, t. y. valdytojo funkcija yra valdyti ir organizuoti geležinkelio transporto eismą⁷. Geležinkelio infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir kitos įmonės, kurios naudojasi geležinkelio infrastruktūra, turi bendradarbiauti, siekdamos užtikrinti saugą geležinkelio infrastruktūros naudojimą ir priežiūrą⁸.

LTSA taip pat nurodė, kad valdytojo teisė vykdyti aukščiau nurodytas veiklas gali būti įtvirtinta atskirais susitarimais, kuriuos, vadovaujantis Taisyklių 52 punktu, reikia sudaryti kiekvienam tarnybiniam traukinių tvarkaraščiui (toliau – TTT). Vadovaujantis Taisyklių 54 punktu, sudarant sutartis tarp valdytojo ir geležinkelio įmonės (vežėjo) joje turi būti numatyta geležinkelio įmonės (vežėjo), remonto įmonės, valdytojo teisės ir pareigos naudojantis viešaja geležinkelio

⁶ Valdytojui pateiktos LTSA 2017 m. spalio 30 d. raštu Nr. 15B-3276.

⁷ Kodekso 24 straipsnio 2 punktas.

⁸ Įstatymo 3 straipsnio 5 punktas.

infrastruktūra bei atsakomybė už sutarties sąlygų pažeidimus, o pagal Taisyklių 55 punktą, sutartyje galima nustatyti kitas sąlygas, dėl kurių valdytojas ir geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė susitarė kaip dėl būtinų.

LTSA paaiškinimuose pažymėjo, kad pareiškėjo pateiktas SVS aprašas buvo vertinamas vadovaujantis Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir geležinkelių infrastruktūros valdytojų saugos sertifikavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. 3-37 „Dėl Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir geležinkelių infrastruktūros valdytojų saugos sertifikavimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Sertifikavimo taisyklių) 10, 11 ir 14 punktais bei Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir kitų įmonių, pageidaujančių gauti saugos sertifikato A ir (ar) B dalis (-i), bei Geležinkelių infrastruktūros valdytojų, pageidaujančių gauti įgaliojimus geležinkelių transporto eismo saugos srityje, paraiškų ir kartu su paraiškomis pateiktų dokumentų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės geležinkelio inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. VE-187 „Dėl Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir kitų įmonių, pageidaujančių gauti saugos sertifikato A ir (ar) B dalis (-i), bei geležinkelių infrastruktūros valdytojų, pageidaujančių gauti įgaliojimus geležinkelių transporto eismo saugos srityje, paraiškų ir kartu su paraiškomis pateiktų dokumentų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. LTSA nustacius, kad SVS atitinka Sertifikavimo taisyklių 14 punkte nurodytą Reglamentą, pareiškėjui buvo išduotos saugos sertifikato A ir B dalys.

LTSA atkreipė dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, siekdami užtikrinti saugų geležinkelį sistemos naudojimą ir eismo saugai kylančių pavojuj kontrole, geležinkelį infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios naudojasi geležinkelį infrastruktūra, bendradarbiaudami privalo parengti SVS ir jas įgyvendinti. Atitinkamai, vadovaujantis SVS reikalavimų aprašo 12 punktu, geležinkelį infrastruktūros valdytojai turi užtikrinti, kad SVS geležinkelį infrastruktūros valdytojo ir visų jo geležinkelį infrastruktūroje veikiančių geležinkelio įmonių avarinių atvejų tyrimo procedūros būtų suderintos tarpusavyje.

Pareiškėjas skunde prašo:

1. Ipareigoti valdytoją pasirašyti sutartį su pareiškėju.
2. Užtikrinti, kad visiems geležinkelii transporcio rinkos dalyviams būtų taikomos vienodos viešosios geležinkelii infrastruktūros naudojimo sąlygos ir būtų tinkamai vykdomos Kodekso 28 straipsnio 1 dalies ir 23 straipsnio 3 dalies nuostatos.

2. Konstatuoju, kad Tarnyba, vadovaujantis Kodekso 7 straipsnio 4 dalimi, yra geležinkelį transporcio rinkos reguliuotoja. Tarnybos funkcijos geležinkelį transporcio rinkos reguliavimo srityje yra nustatytos Kodekso 7¹ straipsnio 1 dalyje, kurios 1 punkte *inter alia* numatyta, kad Tarnyba nagrinėja pareiškėjų skundus dėl valdytojo, geležinkelio įmonių (vežėjų), institucijų, įstaigų ar organizacijų veiksmų ir (ar) neveikimo, išskaitant šiu subjektų pagal kompetenciją priimtus sprendimus dėl teisės naudotis viešaja geležinkelii infrastruktūra sąlygų geležinkelio įmonėms (vežėjams) apribojimo, vadovaudamasi Apraše nustatyta tvarka.

Tarnyba, įvertinus pareiškėjo skundo nagrinėjimo medžiagą, konstatuoja, kad skundas yra nepagrįstas dėl žemiau nurodytų motyvų.

Dėl valdytojo ipareigojimo sudaryti su pareiškėju sutartį

Taisyklių 52 punktas numato, kad „*Viešosios geležinkelii infrastruktūros valdytojas sudaro sutartį su viešosios geležinkelii infrastruktūros valdytojui prašymą sudaryti šią sutartį pateikusia geležinkelio įmone (vežėju) ar remonto įmone, nebent su jais ketinama sudaryti sutartis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų. Sutartis įsigalioja nuo sprendimo skirti pajęgumus pareiškėjui ar remonto įmonei priėmimo dienos. Sutartis sudaroma vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui ir privalo būti sudaroma ir atnaujinama kasmet*“.

Taisyklių 53 punkte numatyta, kad valdytojo ir geležinkelio įmonės (vežėjo) derybos turi būti pradėtos ne vėliau kaip per vieną mėnesį po Taisyklių 5 punkte nurodyto paraiškų pateikimo termino pabaigos, tačiau tuo atveju, jei derybos iniciuojamos dėl sutarties sudarymo galiojančiam TTT

laikotarpiui, jos turi būti pradėtos ne vėliau kaip likus 3 mėnesiams iki TTT įsigaliojimo ar paskutinės minutės paraškos pateikimo dienos.

Tarnyba, įvertinusi skundo nagrinėjimo metu gautą medžiagą, nustatė, kad pareiškėjas į valdytoją dėl sutarties sudarymo kreipėsi 2018 m. balandžio 25 d. raštu Nr. 6, tačiau nenurodė, kokiam TTT laikotarpiui siekia sudaryti sutartį (galiojančiam 2017–2018 TTT ar naujai sudaromam 2018–2019 TTT), tačiau nurodė, kad turi licenciją verstis geležinkelij transporto ūkine komercine veikla, saugos sertifikatą (A ir B dalis) ir yra pateikęs parašką. Tarnyba, įvertinusi skundo nagrinėjimo metu gautą medžiagą, nustatė, kad pareiškėjas, kreipimosi į valdytoją metu, LTSA buvo pateikęs tik Parašką Nr. 5, kuria prašė skirti pajegumus 2018–2019 TTT galiojimo laikotarpiui, todėl Tarnyba laiko, kad pareiškėjas į valdytoją 2018 m. balandžio 25 d. kreipėsi su prašymu sudaryti sutartį 2018–2019 TTT galiojimo laikotarpiui ir derybos su pareiškėju, vadovaujantis Taisyklių 53 punktu, turėjo būti pradėtos ne vėliau kaip 2018 m. gegužės 9 d. Tarnyba nustatė, kad valdytojas 2018 m. gegužės 9 d. Raštu Nr. 2(DI)-361 pareiškėja informavo, kad pradedamos derybos su pareiškėju. Atsižvelgiant į tai, Tarnyba konstatuoja, kad derybos dėl sutarties sudarymo buvo pradėtos laikantis Taisyklių 53 punkte nustatyto termino.

Tarnyba atkreipia dėmesį, kad nei Kodekse, nei Taisyklose, nei Viešosios geležinkelij infrastruktūros 2018–2019 metų tinklo nuostatuose nėra nustatyta, kokia tvarka valdytojas turi vykdyti derybas. Taisyklių 53 punkte įtvirtintas tik derybų pradžios ir pabaigos laikas, t. y. kad derybos turi būti baigtos ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki TTT įsigaliojimo (šio skundo atveju iki 2018 m. lapkričio 8 d.).

Tarnyba, įvertinusi pareiškėjo skundo nagrinėjimo medžiagą, nustatė, kad derybos su pareiškėju buvo vykdomos iki 2018 m. lapkričio 30 d.⁹, o Sutartis Nr. SN (DI)-127 tarp valdytojo ir pareiškėjo buvo pasirašyta 2018 m. gruodžio 6 d., konstatuoja, kad derybos buvo baigtos nesilaikant Taisyklių 53 punkte nustatyto termino. Atsižvelgiant į tai, Tarnyba toliau vertina, dėl kokių priežasčių derybos buvo baigtos nesilaikant Taisyklių 53 punkte nustatyto termino.

Skundo nagrinėjimo metu Tarnyba nustatė, kad inicijavus derybas tarp pareiškėjo ir valdytojo kilo nesutarimų dėl valdytojo į pradinį sutarties projektą įtrauktų nuostatų, susijusių su geležinkelij eismo saugos užtikrinimu bei dėl valdytojo prašomos pateikti informacijos – pareiškėjo SVS aprašo pateikimo valdytojui susipažinti. Vadovaujantis Kodekso 24 straipsnio 1 ir 2 punktais, valdytojo funkcijos yra užtikrinti viešosios geležinkelij infrastruktūros priežiūrą ir valdyti bei organizuoti geležinkelij transporto eismą. Vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 20 punktu, geležinkelij transporto eismo sauga yra laikoma visuma geležinkelij transporto techninių ir organizacinių priemonių, skirtų užtikrinti, kad keleiviai, kiti geležinkelij transporto eismo dalyviai ir kiti asmenys, taip pat geležinkelij infrastruktūra, geležinkelij riedmenys ir vežami kroviniai bei bagažas būtų apsaugoti nuo geležinkelij transporto katastrofų, eismo įvykių, rikitų ir jų padarinių. Pagal Įstatymo 5 straipsnio 2 dalį, eismo saugos reikalavimus įgyvendina geležinkelij infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudojasi geležinkelij infrastruktūra, asmenys, atsakingi už geležinkelij riedmenų techninę priežiūrą, ir asmenys, kurių veikla susijusi su geležinkelij transporto eismu. Įstatymo 12 straipsnio 1 dalis nustato, kad geležinkelij transporto eismui leidžiama naudoti tik techniškai tvarkingą, vadovaujantis Kodeksu Lietuvos Respublikos geležinkelij infrastruktūros registre įregistruotą geležinkelij infrastruktūrą. Atitinkamai šią geležinkelij infrastruktūrą valdo, naudoja ir jos priežiūrą atlieka geležinkelij infrastruktūros valdytojai Įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, Kodekso, Geležinkelij techninio sąveikumo specifikacijų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių geležinkelio statinių naudojimo ir techninės priežiūros reikalavimus, nustatyta tvarka ir taikydami savo SVS.

Pagal Įstatymo 7 straipsnio 1 dalį, siekiant užtikrinti saugų geležinkelij sistemos naudojimą ir eismo saugai kylančių pavojų kontrolę, geležinkelij infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios naudojasi geležinkelij infrastruktūra, bendradarbiaudami privalo parengti SVS ir jas įgyvendinti. SVS reikalavimų aprašo 12 punktas numato, kad geležinkelij infrastruktūros valdytojai, rengdami SVS, turi atsižvelgti į geležinkelij tinkle veikiančių geležinkelio įmonių

⁹ Valdytojo Raštas Nr. 2(DI)-1114

(vežėjų) veiklą ir sudaryti salygas, kad jos veiktų, vadovaudamosi techninės sąveikos specifikacijomis ir nacionalinėmis eismo saugos taisyklėmis bei pagal jų saugos sertifikate nurodytas salygas ir įpareigojimus. Geležinkelio infrastruktūros valdytojai taip pat turi užtikrinti, kad SVS geležinkelio infrastruktūros valdytojo ir visų jo geležinkelio infrastruktūroje veikiančių geležinkelio įmonių avarinių atvejų tyrimo procedūros būtų suderintos tarpusavje.

Atsižvelgdamas į išdėstytą aukščiau, Tarnyba konstatuoja, kad siekiant užtikrinti saugų geležinkelio sistemos naudojimą ir eismo saugai kylančių pavoju kontrolę, vadovaujantis aukščiau nurodytomis teisės normomis, valdytojas turi pareigą bendradarbiauti su geležinkelio įmonėmis (vežėjais) ir remonto įmonėmis rengiant bei įgyvendinant savo ir jų SVS. Atitinkamai geležinkelio įmonės (vežėjai) (įskaitant ir pareiškėją) ir remonto įmonės turi pareigą bendradarbiauti su valdytoju, rengiant savo ir valdytojo SVS bei juos įgyvendinant. Tarnyba nustatė, kad valdytojas, remdamasis LTSA Rašte Nr. 15B-2543 pateiktu išaiškinimu dėl Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies taikymo, pagrįstai padarė išvadą, kad geležinkelio transporto eismo saugai kylančių pavoju kontrolę, susijusi su pareiškėjo planuojamu viešosios geležinkelio infrastruktūros naudojimu, bus užtikrinta priemonėmis, nustatytomis pareiškėjo parengtame SVS apraše. Atsižvelgiant į išdėstytą aukščiau ir į tai, kad tiek pareiškėjo, tiek LTSA, tiek valdytojo paaškinimai patvirtina, kad valdytojui pareiškėjo prašymo dėl sutarties sudarymo pateikimo metu nebuvo žinomas pareiškėjo SVS aprašo turinys, nes pareiškėjas išstatymo 7 straipsnio 1 dalyje. Todėl Tarnyba konstatuoja, kad valdytojas įgijo teisę derybų metu prašyti pareiškėjo pateikti turimą SVS aprašą susipažinti, siekiant užtikrinti saugų geležinkelio sistemos naudojimą ir eismo saugai kylančių pavoju kontrolę, valdant ir organizuojant geležinkelio transporto eismą viešojoje geležinkelio infrastruktūroje.

Tarnyba nustatė, kad pareiškėjas pripažino, kad 2018 m. liepos 3 d. valdytojui pateikė ne visą SVS aprašą, o tik jo tam tikrus išrašus, iš kurių nebuvo matyti visos pareiškėjo SVS apraše numatytos būtinos priemonės geležinkelio transporto eismo saugos rizikoms valdyti. Pakartotinai valdytojui paprašius pateikti pareiškėjo SVS aprašą susipažinti, pareiškėjas tai padaryti atsisakė.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.163 straipsnis nustato civilinių santykių dalyvių įstatyminę pareigą elgtis sąžiningai ir esant ikiturštiniams santykiams, t. y. derybų dėl sutarties sudarymo metu. Pareiga elgtis sąžiningai derybų metu¹⁰, be kita ko, apima pareigą suteikti visą šalims žinomą informaciją, turinčią esminės reikšmės sudarant sutartį. Tarnyba, įvertinus skundo nagrinėjimo medžiagą, nustatė, kad pareiškėjas apie būtinybę pateikti SVS aprašą valdytojui buvo informuotas pradiniam derybų etape¹¹, tačiau tik 2018 m. liepos 3 d. el. paštu pateikė valdytojui dalį savo SVS aprašo, tam tikrus jo išrašus, o visą SVS aprašą valdytojas gavo tik kartu su Tarnybos valdytojui persiūstu skundu. Konstatuotina, kad pareiškėjas, atsisakydamas pateikti valdytojui savo SVS aprašą, nesilaikė Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytu reikalavimo bendradarbiauti su valdytoju, elgesi nesąžiningai ir savo veiksmais vilkino derybų procesą.

Tarnyba nustatė, kad pareiškėjas nesutiko su valdytojo pateikuoti pradiniu sutarties projektu, kuriame buvo įtrauktos nuostatos, susijusios su saugiu geležinkelio sistemos naudojimu ir eismo saugai kylančių pavoju kontrole, valdant ir organizuojant geležinkelio transporto eismą viešojoje geležinkelio infrastruktūroje. Pareiškėjo teigimu, valdytojas pateiktame sutarties projekte ir derybų metu numatydamas perteklinius sutarties projekto punktus siekė vykdyti jam nepriskirtas funkcijas. Vadovaujantis Taisyklių 54 punktu, sutartyje turi būti nustatyta: 1) bendra viešosios geležinkelio infrastruktūros, kuri suteikiama geležinkelio įmonei (vežėjui) ar remonto įmonei naudotis, charakteristika, pajėgumų naudojimo sąlygos ir apimtis (data, maršrutas, trukmė); 2) viešosios geležinkelio infrastruktūros naudojimo paskirtis; 3) viešosios geležinkelio infrastruktūros naudojimo apribojimai; 4) geležinkelio įmonės (vežėjo), remonto įmonės ir viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojo teisės ir pareigos naudojantis viešaja geležinkelio infrastruktūra, atsakomybė už sutarties sąlygų pažeidimus (netesybos už sutarties nevykdymą ar netinkamą

¹⁰ Šalis laikytina nesąžininga, jeigu derybų metu nepateikia informacijos, nors tokia informacija turėjo būti atskleista, kaip reikšminga sutarčiai sudaryti.

¹¹ 2018 m. gegužės 15 d. vykusio pareiškėjo ir valdytojo atstovų susitikimo metu.

vykdymą, žalos, padarytos naudojantis suteiktais pajégumais, atlyginimo tvarką); 5) įpareigojimas geležinkelio įmonei (vežėjui) ar remonto įmonei, kurie neturi galimybę naudotis jiems skirtais pajégumais, raštu apie tai pranešti valdytojui ir LTSA; 6) valdytojo, geležinkelio įmonės (vežėjo) ir (ar) remonto įmonės veiksmus esant nenugalimos jėgos aplinkybėms. Pagal Taisyklių 55 punktą, sutartyje gali būti nustatomos kitos sąlygos, dėl kurių valdytojas ir geležinkelio įmonė (vežėjas) ar remonto įmonė susitarė kaip dėl būtinų.

Tarnyba, įvertinus valdytojo pateiktą pareiškėjui pradinį sutarties projektą, nustatė, kad tame buvo nuostatos, kuriomis pareiškėjui nustatomi reikalavimai, susiję su geležinkelių transporto eismo sauga, ir kurios valdytojui sudaro galimybę įsitikinti, kad sudarant sutartį egzistuoja būtinos prielaidos saugai užtikrinti¹², t. y. valdytojas siekė su pareiškėju susitarti dėl šių nuostatų kaip būtinų pagal Taisyklių 55 punktą. Tarnyba nustatė, kad šis valdytojo reikalavimas remiasi LTSA rekomendacijomis¹³, todėl jau pradiniame sutarties projekte pagrįstai buvo įtraukti reikalavimai, suteikiantys galimybę valdytojui patikrinti, kaip geležinkelio įmonės vežėjai ir remonto įmonės laikosi aukščiau minėtuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir valdytojo norminiuose dokumentuose nustatyta geležinkelio transporto saugaus eismo reikalavimų.

Tarnyba, išnagrinėjusi pareiškėjo skundą ir tame pateiktą pareiškėjo SVS aprašą, nustatė, kad pareiškėjo SVS aprašo 3.2.2¹⁴, 3.4¹⁵ ir 3.6¹⁶ papunkčiuose nurodyta informacija yra tiesiogiai susijusi su geležinkelio transporto eismo saugos reikalavimų vykdymu ir šių reikalavimų vykdymo numatymu sutartyje, t. y. pareiškėjas savo SVS apraše nurodo, kad tam tikros priemonės, susijusios su saugiu geležinkelio sistemos naudojimu ir geležinkelio transporto eismo saugai kylančių pavojų kontrole, kurias vykdo valdytojas, turi būti numatytos sutartyje. Tačiau gavės pradinį sutarties projektą pareiškėjas nurodė, kad nuostatos, susijusios su geležinkelio transporto eismo sauga ir valdytojo patikriminiais, turi būti braukiamos, nes tokias funkcijas gali vykdyti tik LTSA, taip prieštaraudamas savo paties SVS aprašo 3.2.2, 3.4 ir 3.6 papunkčiuose išdėstytioms nuostatom.

¹² Sudaro galimybę valdytojui įsitikinti, kaip pareiškėjas laikosi geležinkelio transporto eismo saugos reikalavimų, nurodytų aukščiau minėtuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir valdytojo norminiuose dokumentuose (sutarties projekto 5.1.3, 5.2.4, 5.3.2, 5.5.5, 5.8.1, 5.10.2 ir 12.6.2 papunkčiai).

¹³ Valdytojui sutarties formos pavyzdyme numatyti, kad 1) geležinkelio įmonė (vežėjas) ir (ar) remonto įmonė įsipareigoja valdytojo viešojoje geležinkelio infrastruktūroje eksplotuoti tik techniškai tvarkingus, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotus geležinkelio riedmenis, kurių techninė priežiūra atliekama Istatymo, Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Šie geležinkelio riedmenys turi atitikti teisės aktų ir valdytojo nustatytus techninius ir saugaus eismo reikalavimus (mašinisto budrumo priemonės, automatikos, ryšių ir kiti įrenginiai, suderinti su viešosios geležinkelio infrastruktūros parametrais). Valdytojui pareikalavus, vežėjas pateikia tai patvirtinančius dokumentus; 2) geležinkelio įmonė (vežėjas) ir (ar) remonto įmonė įsipareigoja užtikrinti tinkamą geležinkelio riedmenų techninę priežiūrą; 3) valdytojas gali patikrinti geležinkelio įmonės (vežėjas) ir (ar) remonto įmonės traukos riedmenų atitikimą teisės aktų ir valdytojo nustatytiems techniniams ir saugaus eismo reikalavimams (mašinisto budrumo priemonės, automatikos, ryšių ir kiti įrenginiai, suderinti su viešosios geležinkelio infrastruktūros parametrais); 4) valdytojas, laikydamas Kodekso 24 straipsnio 2 punkte ir kitose Kodekso bei geležinkelio transporto eismą reglamentuojančiu teisės aktų nuostatuose suteiktų įgaliojimų, turi teisę imtis visų būtinų priemonių, reikalingų saugaus traukiniių eismo užtikrinimui. Valdytojui, turint informacijos, kad saugaus traukiniių eismo reikalavimai gali būti pažeisti dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) ir (ar) remonto įmonės veiksmų ar neveikimo, valdytojas turi teisę nedelsiant stabdyti geležinkelio įmonės (vežėjo) ir (ar) remonto įmonės traukiniių eismą, informuoją apie tai LTSA bei kitas kompetentingas Lietuvos Respublikos institucijas ir geležinkelio įmonę (vežėją) ir (ar) remonto įmonę, kuris privalo nedelsdamas imtis veiksmų saugaus traukiniių eismo reikalavimų užtikrinimui ir pašalinti tuos trūkumus. Šiame Sutarties punkte nustatytu atveju klientui nedelsiant nesiimant veiksmų dėl trūkumų, galinčių pažeisti saugaus traukiniių eismo reikalavimus, pašalinimo, valdytojas turi teisę pašalinti šiuos trūkumus savo veiksmai arba pasitelkdama trečiuosius asmenis, tokiu atveju visas valdytojo dėl patirtas kompensuoja geležinkelio įmonė (vežėjas) ir (ar) remonto įmonė.

¹⁴ „Kai bendrovės geležinkelio riedmenys turės išvažiuoti į viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojo valdomus geležinkelio kelius atlikti vežėjo funkcijas, juos tikrins viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojo sudaryta komisija, kurios darbe dalyvauja Bendrovės Technikas-instruktoriaus. Šios komisijos sudėtis bus aprašyta sutartyje tarp viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojo ir Bendrovės.“

¹⁵ „Kai bendrovės geležinkelio riedmenys turės išvažiuoti į viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojo valdomus geležinkelio kelius, reikalavimai Bendrovės traukinio mašinistų darbo laiko ir poilsio režimo tvarkai bus suderinti sutartyje tarp Bendrovės ir viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojo.“

¹⁶ „Bendrovei priklausantys geležinkelio riedmenys gali važinėti <...> viešąjį geležinkelio infrastruktūrą, tik pasirašius sutartį dėl naudojimosi geležinkelio infrastruktūra, kurioje bus apibrėžtos visas sąlygos eismo saugai užtikrinti <...>.“

Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo SVS apraše nebuvo numatyta nuostatų, susijusių su geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimų vykdymu, o buvo nurodyta, kad priemonės, susijusios su saugiu geležinkelių sistemos naudojimu ir geležinkelių transporto eismo saugai kylančių pavoju kontrole, kurias vykdo valdytojas, bus nustatytos su valdytoju pasirašomoje sutartyje, Tarnyba konstatuoja, kad valdytojas pagrįstai reikalavo šias nuostatas įtraukti į su pareiškėju sudaromą sutartį.

Atsižvelgiant į išdėstytą aukšciau, Tarnyba konstatuoja, kad pareiškėjas iki skundo pateikimo Tarnybai nebendradarbiavo su valdytoju geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimų vykdymą užtikrinančių nuostatų tinkamo įgyvendinimo aspektu, ko pasėkoje derybos nebuvo baigtos Taisyklių 53 punkte nustatytu terminu ir sutartis nesudaryta dėl paties pareiškėjo veiksmų, todėl pareiškėjo reikalavimas įpareigoti valdytoją pasirašyti sutartį su pareiškėju laikytinas nepagrįstu, todėl atmestinu.

Dėl reikalavimo užtikrinti, kad visiems geležinkelių transporto rinkos dalyviams būtų taikomos vienodos viešosios geležinkelių infrastruktūros naudojimo sąlygos ir būtų tinkamai vykdomos Kodekso 28 straipsnio 1 dalies ir 23 straipsnio 3 dalies nuostatos

Skunde pareiškėjas teigia, kad jam nėra žinoma, ar valdytojas tokius pat reikalavimus dėl SVS kelia ir kitoms įmonėms (geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir remonto įmonėms), turinčioms sutartis dėl naudojimosi viešaja geležinkelių infrastruktūra, išskaitant ir valdytojui priklausančias įmones. Pareiškėjo manymu, būtina įvertinti, ar visiems geležinkelių transporto rinkos dalyviams, išskaitant ir susijusiems su valdytoju, yra nustatomi vienodi reikalavimai naudotis viešaja geležinkelių infrastruktūra.

Tarnyba, nagrinėdama skundą, privalo nustatyti, kuo pasireiškia pareiškėjo nurodytas pažeidimas, t. y. kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti, ar pareiškėjas, kuris kreipėsi dėl pažeistos teisės (intereso) gynimo, turi jo nurodytas teises (įstatymų saugomus interesus), ar šios teisės (interesai) objektyviai yra pažeistos pareiškėjo nurodytu būdu, t. y. pagrindu patenkinti skundo reikalavimą yra konstatavimas faktu, kad skundžiami valdytojo veiksmai padarė įtaką pareiškėjo teisėms ar įstatymų saugomiems interesams.

Tarnyba, įvertinus skundo nagrinėjimo metu gautą medžiagą, nustatė, kad valdytojas derybas su kita geležinkelio įmone (vežėju) pradėjo tuo pačiu metu kaip ir su pareiškėju, tiek pareiškėja, tiek kitą geležinkelio įmone (vežėją) informavo analogiškais raštais apie pradėtas derybas, pakvietė jų atstovus į susitikimus su valdytojo atstovais ir paprašė pateikti vienodą informaciją deryboms vykdyti. Tarnyba, išnagrinėjusi valdytojo Paaškinimus ir pateiktas galiojančių sutarčių, pasirašytų su geležinkelio įmonėmis (vežėjais) ir remonto įmonėmis, kopijas, nustatė, kad reikalavimas pateikti susipažinti SVS aprašą buvo taikomas ne tik pareiškėjui, bet ir kitai geležinkelio įmonei (vežėjui), taip pat pareiškėjui pateikto sutarties projekto nuostatos buvo identiškos tuo metu galiojusių sudarytų sutarčių su kitomis geležinkelio įmonėmis (vežėjais), remonto įmonėmis nuostatomis, o sudarytos su kita geležinkelio įmone (vežėju) sutarties nuostatos taip pat yra analogiškos nuostatomis, esančiomis su pareiškėju sudarytoje Sutartyje Nr. SN (DI)-127, todėl valdytojas nediskriminavo pareiškėjo kitų geležinkelio įmonių (vežėjų) atžvilgiu derybų metu ir sutarties sudarymo metu dėl derinamų sutarties projekto nuostatų.

Atsižvelgiant į tai, Tarnyba konstatuoja, kad skundo nagrinėjimo metu nebuvo nustatyta, kad valdytojas būtų netinkamai vykdės Kodekso 28 straipsnio 1 dalies ir 23 straipsnio 3 dalies nuostatas, todėl pareiškėjo reikalavimas užtikrinti, kad visiems geležinkelių transporto rinkos dalyviams būtų taikomos vienodos viešosios geležinkelių infrastruktūros naudojimo sąlygos ir būtų tinkamai vykdomos Kodekso 28 straipsnio 1 dalies ir 23 straipsnio 3 dalies nuostatos, laikytinas nepagrīstu, todėl atmestinu.

3. A t m e t u pareiškėjo UAB „LGC Cargo 2018 m. rugpjūčio 21 d. skundą kaip nepagrīstą.

4. I š a i š k i n u, kad šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Direktoriaus pavaduotoja, pavaduojanti direktorių



Lina Rainienė